

تاریخ امتحان: ۸۸/۳/۱	زمان: ۸ صبح
موضوع: نحو ۱ - ب	
مشن درسی: الفوائد الصمدیه	
نتیجه	به عدد
به حروف	
رسیدگی مجدد	به عدد
به حروف	

باسمه تعالی
امتحانات نهائی
خردادماه ۱۳۸۸

قال علی (علیه السلام) المدرك انتم طلابه
حق جزا کوشش و بصیرت عامل نبی شود

نام:	پایه:
نام خانوادگی:	نام پدر:
شماره شناسنامه:	
نام مدرسه:	
نام شهرستان:	

(بارم ۵/۰ نمره)

سوالات چهار گزینه‌ای

- ۱- کدام گزینه تمام حالات اعراب آنها تقدیری است؟
الف) موسی - غلامی - یضربان ب) یدْعُو - یخْتِی - قاضی ج) یُرْمِی - مُسَلِّبِی - قاضی د) یدْعُو - غلامی - موسی
- ۲- در کدامیک از مثالهای زیر همزه «ان» وجوبا مکسور می‌شود؟
الف) اَوْتَمَّ یُکْفِهِمْ اَنَا اَنْزَلْنَا ب) اَلَا اَنْتَ عِبْدُ اللّٰهِ ج) اَوَّلَ قَوْلِی اِنِّی اَخَذْتُ اللّٰهَ د) شَهِدَ اللّٰهُ اَنْهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ
- ۳- در آیه شریفه «وَ اذْكُرُوا اِذْ اَنْتُمْ قَلِیلٌ» نقش جمله ای که زیر آن خط کشیده شده چیست؟
الف) جمله خبریه ب) جمله مفسره ج) جمله مفعول به د) جمله مضاف الیه
- ۴- اِنَّمَا دَوْمٌ دَرِ اَیَةِ شَرِیْفِهِ «اِنَّا هَدِیْنَاهُ السَّبِیْلَ اِنَّمَا شَاكِرًا وَّ اِنَّمَا كَفُوْرًا» به چه معنایی است؟
الف) ایهام ب) اباحت ج) تخییر د) تفصیل
- ۵- اعراب مستثنای تمام موجب کدام است؟
الف) تابع لفظ مستثنی منه است. ب) فقط در استثناء متصل، منصوب می‌شود. ج) در هر صورت منصوب می‌شود. د) به حسب عوامل اعراب داده می‌شود.
- ۶- کدام یک از موارد زیر در مورد ضمیر شأن صحیح نیست؟
الف) لا یَعْمَلُ فِیْهِ اِلَّا الْاِبْتِدَاءُ اَوْ نَوَاسِخُهُ ب) لَا یُنْتَهٰی وَّ لَا یُجْمَعُ ج) لَا یُمْكِنُ اَنْ یَفْشُرَ بِجُمْلَةٍ د) لَا یُنْتَبِعُ
- ۷- در کدام یک از موارد زیر تأکید نادرست است؟
الف) جائتی زید قسمه ب) جائتی الزیدان اَنْفَهُمَا ج) رأیت رجلاً نفسه د) ایشتریت عبداً کله
- ۸- آیا اسم فاعل در آیه شریفه «و کَلِمَهُمْ بِاسْمِ فِرْعَوْنَ بِالْوَصِیْدِ» عمل کرده است؟
الف) عمل نکرده چون زمانش ماضی است. ب) عمل کرده چون حکایت حال ماضیه است. ج) عمل کرده چون اعتماد بر مبتدا دارد. د) گزینه ب و ج

سوالات عبارتی

- ۱- عبارت «و هو الاسم الصریح او الموزول المنصوب بفعل لازم بتقدیر حرف الجر و هو قیاسی مع «أن» و «أن» نحو «أ و عَجِبْتُمْ اَنْ جَانِمُ ذَكَرَ مِنْ رَجُلٍ» مرتبط به چه یعنی است؟ آن را توضیح دهید.
- ۲- توابع منادایی که در این عبارت به آن اشاره شده است را به همراه حکم آن توضیح دهید. «و توابعه المضاعفة تُنْصَبُ مطلقاً اَمَّا المفردة فتوابع المعرب تُعْرَبُ بِاعْرَابِهِ و توابع المعنی علی ما یُرْفَعُ بِهِ مِنَ التَّكْوِیْدِ و الصِّفَةِ و عطف البیان تُرْفَعُ حَمَلًا عَلٰی لَفْظِهِ و تُنْصَبُ عَلٰی مَحَلِّهِ»
- ۳- مصنف در مورد ترکیب «ما اَفْعَلَهُ» می‌گوید «و ما مبتداً اِتِّفَاقًا و هل هی بمعنی نسبی و ما بعدها خبرها او موصولة و ما بعدها صلتها و الخبر محذوف خلاف» این عبارت را توضیح دهید.
- ۴- با توجه به عبارت ذیل ادله بصیرین برای ترجیح عمل عامل دوم از متنازعین را بیان کنید. «اِذَا تَنَازَعَ عَامِلَانِ ظَاهِرًا بَعْدَهُمَا فَلِكِ اِعْمَالِ اَنْهُمَا سِتُّ اِلَّا اَنْ الْبَصِیْرِیْنَ یَخْتَارُوْنَ النَّانِیَ لِقُرْبِهِ و عدم استلزام اِعْمَالِ الْفَصْلِ بِالْاِجْنِیِّ و العطف علی الجملة قبل تمامها».

سوالات تشریحی (فقط به چهار سؤال پاسخ دهید)

- ۱- اگر در کلام دو اسم وجود داشته باشد که هر کدام صلاحیت مبتدا واقع شدن را داشته باشد باید کدام یک را مبتدا قرار دهیم؟ در ضمن یک مثال توضیح دهید.
- ۲- نقش کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده را مشخص کنید.
الف) دخلت الدار ب) صلیت خلف زید ج) و الارض وضعها للأنام د) و اشتعل الرأس شیباً
- ۳- اسم مشتغل عنه در چه صورتی واجب‌الانصب است؟ در ضمن مثال توضیح دهید.
- ۴- با قرار دادن تمیز مناسب از بین تمیزهای موجود، هر عدد را تکمیل کنید.
اثنتا عشرة ..... اثنان و عشرون ..... سبعة ..... مائة .....
- ۵- جمله معترضه را تعریف نموده، محل اعراب آن را با ذکر مثال مشخص کنید.
ایام ..... کتاب ..... رجلاً ..... امرأة .....

تاریخ امتحان: ۸۹/۶/۱	زمان: ۷۵ دقیقه
موضوع: نحو ۱ ب	
مثن درسی: صمدیه	
نتیجه	به عدد
رسیدگی مجدد	به عدد
به حروف	به حروف

باسمه تعالی
امتحانات نایستان
ارتقائی - نایستانی
مدارس سطح یک
مرداد ۸۹

نام:	پایه:
نام خانوادگی:	نام پدر:
شماره شناسنامه:	
نام مدرسه:	
نام شهرستان:	

(بارم ۵/۰ نمره)

سوالات چهار گزینه‌ای

- ۱- اعراب فعل «يَضْرِبُ» چیست؟
 الف) مبنی بر ضم   ب) مرفوع به ضمه
 ج) مبنی بر فتح   د) مرفوع به «نون» تقدیری
- ۲- کدام گزینه در تذكیر و تأنیث فعل رجحان دارد؟
 الف) ما قامت الأَمْرَاءُ   ب) دخل الدَّارَ هُنْدٌ
 ج) ما قام الأَمْرَاءُ   د) دخل الیوم هُنْدٌ
- ۳- عبارت «لولا علی (ع) لَهْلَكَ عُمَرُ» شاهد مثال چیست؟
 الف) موارد وجوبی حذف خبر   ب) موارد وجوبی حذف مبتدا
 ج) موارد جوازى حذف خبر به   د) موارد جوازى حذف پر مبتدا
- ۴- اعراب کلمه مشخص شده در آیه «لَمْ أَكُ بَغِيًّا» کدام است؟
 الف) مرفوع به ضمه   ب) مجزوم به سکون
 ج) مجزوم به حذف نون   د) مجزوم به حذف حرف عله
- ۵- نوع و اعراب جمله مشخص شده چیست؟ «لِنُعَلِّمَ أَيُّ الْعَزِيزِينَ أَحْسَى»
 الف) معترضه - محلی از اعراب ندارد   ب) مفعول به - محلاً منصوب
 ج) فاعل - محلاً مرفوع   د) مفعول دوم - محلاً منصوب
- ۶- نوع «لام» در آیه «مَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ» چیست؟
 الف) لام تعلیل   ب) لام ناصبه
 ج) لام مزحلقة   د) لام وجود
- ۷- گزینه صحیح در مورد «مَا» دوّم در آیه «مَا شَاكِرًا وَمَا كَفُورًا» کدام است؟
 الف) حرف عطف   ب) للتخیر
 ج) للتوصیل   د) الف و ج
- ۸- نوع «أَيُّ» در «أَيُّ مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى» چیست؟
 الف) اسم استفهام   ب) اسم موصول
 ج) اسم شرط   د) وصلیه برای نداء

سوالات عبارتی

(بارم ۲ نمره)

- ۱- الف) عبارت را با ذکر مثال توضیح دهید.
 ب) منظور از «مطلقاً» چیست؟
 «الثانی: الاحرف المشبهة بالفعل و عملها عکس عمل کان و لا یتقدم أحد معمولها علیها مطلقاً»
- ۲- الف) عبارت مربوط به چه بحثی است (ب) با ذکر مثال برای هر مورد، عبارت را توضیح دهید.
 «ولا تجيء عن المضاف اليه الا اذا صح قيامه مقام المضاف او كان المضاف بعضه او كان كاملا في الحال»
- ۳- عبارت زیر را با ذکر مثال توضیح دهید.
 «و كل جزء يمتنع جعله شرطاً «فالفاء» لازمة له»
- ۴- الف) عبارت را حرکت گذاری نمایید.
 ب) ترجمه آن را با ذکر مثال بنویسید.
 «و هي المتوسطة بين شيئين عن شأنهما عدم توسط أجنبي بينهما و تقع غالباً بين الفعل و معموله و...»

سوالات تشریحی (فقط به چهار سؤال پاسخ دهید)

(بارم ۲ نمره)

- ۱- آیه شریفه «إِنَّهُمْ يَرُوتُهُ بَعِيداً وَ نَرَاهُ قَرِيباً» را مانند مثال زیر ترکیب کنید.
 (: ضَرِبْتُ زَيْدًا = ضَرَبْتُ: فعل مبنی بر سکون ت؛ فاعل محلاً مرفوع، زیداً: مفعول به منصوب به فتحه)
- ۲- اسباب منع صرف کلمات را بنویسید.
 أَحْمَرُ - شَمْرٌ - أُخْرٌ - دَارَهُمُ
- ۳- بدل اشتمال را تعریف کنید (با ذکر مثال)
- ۴- موکد و نوع تأکید (لفظی و معنوی) در عبارات زیر را بنویسید.
 جَاءَ زَيْدٌ زَيْدٌ - جَائِي الرَّجُلَانِ كِلَاهِمَا - قُمْتُ أَنَا - اشتریت العبد كله
- ۵- موارد خواسته شده را تأویل به مصدر ببرید.
 الف) أَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ   ب) وَأَوْلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَا أَنْزَلْنَاهَا

ج) وَ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ   د) أَيُّوْذُ أَخَذَكُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَخَذَكُمْ

موفق باشید